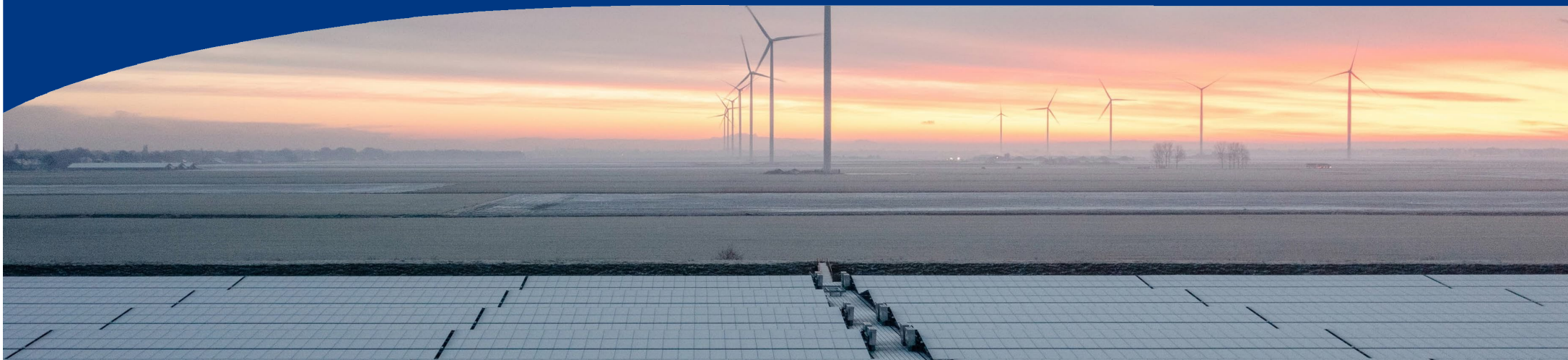

Webbinarium

Omställningen till ren energi: reglering av placering och energilagring

Direktör Karoliina Laakkonen-Pöntys
NTM-centralen i Södra Österbotten

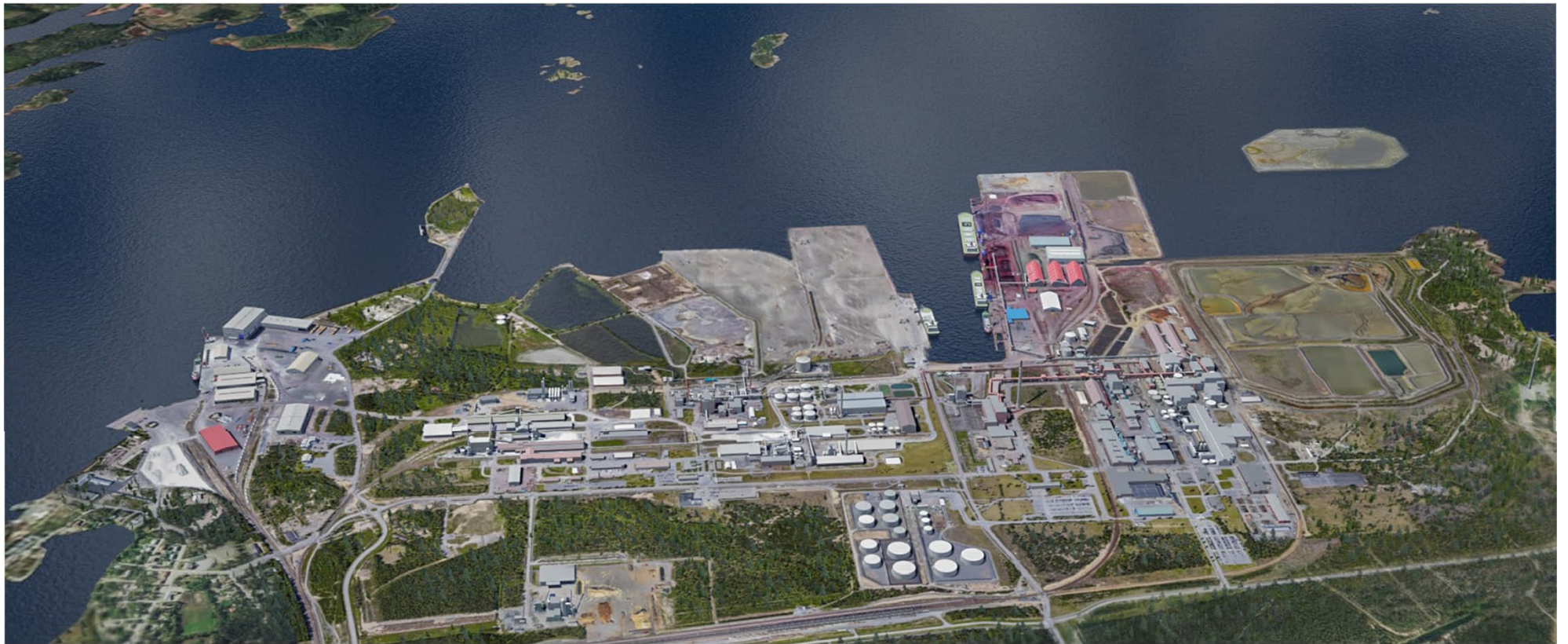
2.6.2025

Program

- Webbinariet öppnas
 - Karoliina Laakkonen-Pöntys, direktör, NTM-centralen i Södra Österbotten
- Den nya bygglagen och placeringstillstånd för omställning till ren energi
 - Aapo Mahlamäki, specialsakkunnig, Miljöministeriet
- LUT-universitetets regionala energiutredningar – Power-to-X-ekonomins möjligheter för Finland
 - Tero Tynjälä, professor, energiteknik, LUT-universitetet
- Projekt för lagring av energi och MKB-förfarandet – konsultens observationer
 - Eero Parkkola, direktör, Nya affärsverksamheter, Ramboll Finland Oy
- Aktuellt inom vindkraft och lösningar för batterilager
 - Frans Duldin, Project Manager, Eurowind Energy Oy
- Läget kring reglering och anvisningar för vindkraft
 - Sanna Jylhä, miljöråd, Miljöministeriet

EU Strategiska projekt

Sex projekt i Finland har beviljats status som strategiska projekt av EU

- Kommissionen beviljade statusen strategiskt projekt till sammanlagt 47 projekt i Europa.
- Totalt 170 projekt ansökte om status som strategiskt projekt hos kommissionen före den första tidsfristen 22.8.2024.
- De nya strategiska projekt som kommissionen valt ut är en viktig milstolpe i verkställandet av EU:s förordning om kritiska råmaterial (CRMA).
- Målet för den är att säkerställa att utvinningen, förädlingen och återvinningen av kritiska råmaterial i Europa senast 2030 motsvarar 10, 40 respektive 25 procent av EU:s efterfrågan.
- Projekten i Finland:
 - Sakatti, Sodankylä. Anglo American, gruv- och förädlingsprojekt
 - Kolmisoppi, Sotkamo. Terrafame, utvidgning av gruvprojekt
 - **Keliber, Kokkola, gruv- och förädlingsprojekt**
 - **Hycamite, Kokkola, förädlingsprojekt**
 - **Jervois, Kokkola, förädlingsprojekt**
 - Fortum, Harjavalta, återvinningsprojekt

Laki ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Säädöksen tyyppi	Laki
Antopäivä	20.12.2022

Lag om temporär ändring av lagen om behandling av miljöskydds- och vattenärenden vid regionförvaltningsverken

Säädöksen tyyppi	Lag
Antopäivä	20.12.2022

Lag om temporär ändring av lagen om behandling av miljöskydds- och vattenärenden vid regionförvaltningsverken

2 a § Behandlingsordning för vissa tillståndsansökningar enligt miljöskyddslagen och vattenlagen

- <https://finlex.fi/fi/lainsaadanto/saadoskokoelma/2022/1144?language=fin>

Lagen om områdesanvändning

Reformen av lagen om områdesanvändning

- Mandattiden för den arbetsgrupp som berett lagen om områdesanvändning gick ut 30.9.2024.
- Lagförslaget är just nu på remiss.
- Lagförslaget styr placeringen av vindkraft särskilt till de områden för vindkraftverk som anvisats i landskapsplanerna.
- När en mer detaljerad plan som styr utbyggnaden av vindkraft inte ligger inom området för vindkraftverk i landskapsplanen, ska minimiavståndet till bebyggelsen vara åtta gånger vindkraftverkets totala höjd.
- I propositionen föreslås det att det till lagen fogas bestämmelser om en generalplan som styr utbyggnaden av solenergi.

Bygglagen och den s.k. ändringsserien till bygglagen

Placeringstillstånd för omställning till ren energi 43 a §

- **Nytt tillståndsinstrument**
- **Tillståndet är baserat på rättsprövning**
- **Gör det smidigare och snabbare att placera anläggningar för omställning till ren energi**
- **Granskningen av områdesanvändningens förutsättningar görs utan planläggning, vilket påskyndar processen**
 - **förbigår planbestämmelserna på planerade områden**
 - **vind- och solkraftsprojekt utanför processen**
 - **placeras genom planläggning**

RED III-direktivet, lagstiftningsprojektet om ett enda serviceställe...

Nationella kontaktpunktsmyndigheter

Kontaktpunktsmyndighet för projekt för kritiska råmaterial

- Regionförvaltningsverket i Norra Finland
- [Tillståndsrådgivning för projekt för kritiska råmaterial – Regionförvaltningsverket](#)
- [Europaparlamentets och rådets förordning om kritiska råmaterial \(CRMA\)](#)
- [Lag om behandling av miljöskydds- och vattenärenden vid regionförvaltningsverken 898/2009](#)

Kontaktpunktsmyndighet för nettonollindustriprojekt

- Regionförvaltningsverket i Östra Finland
- [Tillståndsrådgivning för nettonollprojekt – Regionförvaltningsverket](#)
- [Europaparlamentets och rådets förordning om nettonollteknik \(NZIA\)](#)
- [Lag om behandling av miljöskydds- och vattenärenden vid regionförvaltningsverken 898/2009](#)

Kontaktpunktsmyndighet för förnybar energi

- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten
- [Tillståndsrådgivning för förnybar energi – NTM-centralen](#)
- Europaparlamentets och rådets direktiv om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor ([REDII](#) / [REDIII](#))
- [Lag om tillståndsförfaranden och vissa andra administrativa förfaranden i samband med produktionsanläggningar för förnybar energi \(1145/2020\)](#)

På grund av statens regionförvaltningsreform handhas alla kontaktmyndighetsuppgifter från och med 1.1.2026 av Tillstånds- och tillsynsverket

Ändringar i lagen om tillståndsförfaranden för förnybar energi som fordras av RED III-direktivet

- Kontaktpunktmyndighetens allt mer centrala roll är att säkerställa att de angivna tidsfristerna följs
 - Från uppföljning till säkerställande
- Ändringar i hur tidsfristerna för tillståndsförfaranden tillämpas och räknas
- Särskilda regler för MKB-förfaranden
- Accelerationsområden för förnybar energi
- Remissbehandlingen av utkastet till regeringsproposition avslutades 23.12.2024

Accelerationsområden för förnybar energi

Accelerationsområden för förnybar energi

- Medlemsstaterna ska utse områden där en eller flera former av förnybar energi **inte förväntas orsakas betydande miljökonsekvenser**
 - Prioriteras: byggda och konstgjorda ytor och områden som förändrats p.g.a. människans verksamhet (trafikinfrastruktur, industriområden, gruvområden, soptippar osv.)
 - Natura 2000-områden, naturskyddsområden, viktiga flyttstråk för fåglar och havsdäggdjur ska lämnas utanför
 - Vid valet ska man beakta tillgängligheten på energiinfrastruktur som ansluter till överföringen av energi
- En **bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program** (SMB) ska göras över besluten om utsedda områden
- I beslutet ska villkoren som gäller **åtgärder för att lindra** negativa miljökonsekvenser fastställas för varje enskilt accelerationsområde
- Då områden utses **görs inte områdesreservationer för områdets användning**
- Inga ändringar i kommunernas beslutanderätt som gäller områdesanvändningen

Särskilda regler för accelerationsområdena

- Tillståndsförfarandena har **kortare tidsfrister** än andra områden (6/12/24 mån)
- **Befrielse** från MKB-förfarande och Naturabedömning under vissa förutsättningar
 - I direktivet separat fastställda projekttyper för förnybar energi (bl.a. vindkraft, vattenkraft, solkraft)
 - Projektet uppfyller villkoren för åtgärder som lindrar miljökonsekvenserna i det aktuella accelerationsområdet
 - Projektet orsakar sannolikt inte betydande miljökonsekvenser som överskrider gränserna
- Särskilt **granskningsförfarande** för de planerade projekten
 - Om det orsakas mycket sannolika, betydande oförutsedda negativa konsekvenser
 - Om det uppstår oförutsedda negativa konsekvenser, ska MKB eller Naturabedömning göras vid behov

Hur utses accelerationsområden för förnybar energi

- Tillstånds- och tillsynsverket **ber kommunerna att föreslå** områden som kan utses
 - Avsikten är att i det första beslutet ligger betoningen på **områden som utses för solenergi**
- Tillstånds- och tillsynsverket fattar **beslutet om att utse områden**
 - I beslutet fastställs den **form av förnybar energi** för vilken området inrättas och de **åtgärder** som ska vidtas för **att lindra** de negativa miljökonsekvenserna.
- **Utanför områdena** som utses ska lämnas
 - områden som är betydande för naturvärdena
 - områden som i betydande utsträckning består av produktiv skogsmark eller åkrar i matproduktion samt icke dikade myrområden i naturtillstånd
- Behörig myndighet för **granskningsförfarandet** är Tillstånds- och tillsynsverket

Tack!

